

PATVIRTINTA

Marijampolės profesinio rengimo centro
direktoriaus 2022 m. vasario 3 d.
įsakymu Nr.V1-20

INCIDENTŲ, NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ, PROFESINIŲ LIGŲ DARBE TYRIMO IR APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

Incidentų, nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų darbe tyrimo ir apskaitos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pranešimų apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai patiria žalą sveikatai (toliau – įvykis darbe), nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykių incidentų darbe ir nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo, profesinių ligų tyrimo, apskaitos, tyrimo dokumentų saugojimo tvarką.

Kiekvieno darbuotojo pareiga nedelsiant pranešti apie incidentą, įvykį darbe ar nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo ar profesinę ligą. Darbuotojas, nukentėjęs dėl incidento, įvykio darbe, nelaimingo atsitikimo pakeliui į darbą ar iš darbo, jeigu pajėgia, taip pat asmuo, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti (žodžiu, paskambinus telefonu ar parašius elektroninį laišką) padalinio vadovui, darbdaviui atstovaujančiam asmeniui, įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai arba darbuotojų saugos ir sveikatos specialistui.

Incidentus, kurių aplinkybės gali pasikartoti ir sukelti darbuotojų sveikatai sunkius padarinius, tiriami nuodugnai – nustatoma incidento priežastis bei numatomos prevencijos priemonės panašiams atvejams išvengti.

Mažareikšmiai incidentai (kai incidento pasekmė yra sumušimai, mėlynės, odos nutrynimai, įbrėžimai, negilios žaizdos, įsidūrimai, nedideli įsipjovimai, akių užkrėtimai, rakštys ir pan.) registruojami Žurnale.

Ištirto incidento tyrimo rezultatai įforminami laisvos formos aktu, kuriame nurodomos incidento aplinkybės, priežastys, prevencijos priemonės panašiams įvykiams išvengti, jų įgyvendinimo data ir įrašoma už priemonių įvykdymą atsakingi asmenys.

Įvykį darbe, išskyrus tiriamą Valstybinės darbo inspekcijos, nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą ar iš darbo tiria darbdaviui atstovaujančio asmens įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu patvirtinta dvišalė komisija, sudaryta iš vienodo skaičiaus darbdavio atstovų, kuriuos skiria darbdavys, ir darbuotojų atstovų saugai ir sveikatai. Nelaimingą atsitikimą pakeliui į darbą, vykstant iš vienos darbovietės į kitą, tiria darbdavio, pas kurį vykstama, sudaryta komisija. Atliekant tyrimą gali dalyvauti nukentėjęs darbuotojas arba jo įgaliotas asmuo.

Įvykį darbe, dėl kurio sunkiai pakenkiama darbuotojo sveikatai arba darbuotojas miršta, tiria Valstybinės darbo inspekcijos inspektorius (-iai), dalyvaujant darbdavio atstovui (-ams) ir darbuotojų atstovui (-ams) saugai ir sveikatai.

Lengvas nelaimingas įvykis darbe ar nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo ištiriamas per 10 darbo dienų po to, kai įvyksta.

Įvykis darbe, dėl kurio sunkiai pakenkiama darbuotojo sveikatai arba darbuotojas miršta ištiriamas per 20 darbo dienų nuo pranešimo apie įvykį darbe Valstybinėje darbo inspekcijoje gavimo.

Įmonės vadovas ar padalinio vadovas įmonėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe, privalo darbo vietą ir įrenginių būklę iki nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo pradžios išsaugoti tokiais, kokie jie buvo nelaimingo atsitikimo darbe metu. Būtinai pakeitimai gali būti daromi, jeigu jų nepadarius kiltų pavojus aplinkinių asmenų gyvybei ir sveikatai, tačiau visa tai, kas buvo iki pakeitimų, turi būti raštu ir grafiškai įforminta, nufotografuota ar nufilmuota.

Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe pildomas N-1 formos aktas.

Įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą (iš darbo) pildomas N-2 formos aktas.

Įmonėje įvykę incidentai, nelaimingi atsitikimai darbe ir mirties atvejai darbe privalo būti užregistruoti nelaimingų atsitikimų darbe, incidentų ir nelaimingų atsitikimų darbe aktų registravimo žurnale.

Darbuotojas, įtaręs, kad yra susirgęs ūmia profesine liga, jeigu pajėgia tai padaryti, ar asmuo, matęs įvykį ar jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti padalinio vadovui, darbdaviui atstovaujantiui asmeniui (toliau - įmonės vadovas), įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybai.

Padalinio vadovas, jo nesant - darbdavio įgaliotas asmuo (toliau - įmonės vadovo įgaliotas asmuo) ar įmonės vadovas, įtaręs, kad darbuotojas susirgo ūmia profesine liga, nedelsdamas privalo suteikti darbuotojui neatidėliotiną medicinos pagalbą, užtikrinti, kad jis būtų nugabentas į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą, ir faksu, telefonograma ar kitomis ryšio priemonėmis apie įtariamą ūmią profesinę ligą pranešti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos (toliau - Valstybinė darbo inspekcija) teritoriniam skyriui ir Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau - Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba) teritorinei įstaigai apskrityje, socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui, kuriame darbuotojas apdraustas nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu (toliau - draudimo įstaiga).

Darbuotojui mirus dėl įtariamąs ūmios profesinės ligos, įmonės vadovas ar įmonės vadovo įgaliotas asmuo apie tai nedelsdamas praneša (telefonu, telefaksu, elektroniniu paštu) atitinkamos apylinkės prokuratūrai, Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui, Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos teritorinei įstaigai apskrityje ir draudimo įstaigai.

Darbuotojas, įtaręs profesinę ligą turi teisę kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Profesinę ligą įtaręs asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojas nustatyta tvarka informuoja Valstybinės darbo inspekcijos teritorinį skyrių.

Profesinės ligos priežastis tiria komisija, kurios sudėtyje yra Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus vedėjo paskirtas darbo inspektorius, Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos teritorinės įstaigos apskrityje vadovo paskirtas specialistas ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovo paskirtas gydytojas, įtaręs profesinę ligą.

Tiriant profesinių ligų priežastis, dalyvauja darbdavio atstovas, darbuotojų atstovas saugai ir sveikatai, gali dalyvauti darbuotojas, kurio profesinė liga tiriama, arba jo atstovas ir draudimo įstaigos atstovas.

Aktus ir Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvadas įmonės, kurios buvusiam ar esamam darbuotojui nustatyta profesinė liga, vadovo įgaliotas asmuo registruoja profesinių ligų tyrimo dokumentų registravimo žurnale.

Nelaimingų atsitikimų darbe aktai ir tyrimo medžiaga saugomi įmonėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe, ir Valstybinėje darbo inspekcijoje, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nustatytų dokumentų saugojimo terminų.

Likviduojant įmonę, N-1 ir N-2 formos aktai, tyrimo medžiaga ir įvykių darbe, nelaimingų atsitikimų darbe, nelaimingų atsitikimų pakeliui į darbą ar iš darbo aktų registravimo žurnalai perduodami saugoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme nustatyta tvarka.